

השליח אל השליחים

דמותו של הרב משה קוטלרסקי הייתה מוכרת לא רק לרבבות חסידי חב"ד, אלא למאות אלפי יהודים ברחבי העולם, שהכירו אותו כמנצח על מקהלת השלוחים הגדולה ■ עשרות שנים התמסר לעבודת הקודש ב'מרכז לענייני חינוך', כשהוא ממלא אינספור שליחויות של הרבי מה"מ בהכירו באופן אישי את השלוחים, ודואג להם כמו אב הדואג לבניו ■ יעל משה

מנחם זיגלבוים

בל השתרר בקרב חסידי חב"ד ליובאוויטש בכלל, ובקרב משפחת השלוחים בפרט, עם היוודע על פטירתו של הרב משה יהודה קוטלרסקי ע"ה בצהרי יום שלישי שעבר.

הרב קוטלרסקי היה מעמודי התווך של תנועת השליחות בדור השביעי, כמי שהשתתף בהקמתם של בתי חב"ד ברחבי העולם, עמד לימנם של מאות ואלפי שלוחים אותם הכיר באופן אישי וסייע להם בדברים הגדולים כמו בדברים הקטנים. הוא מילא תפקיד מרכזי בצמיחת רשת בתי חב"ד ברחבי העולם.

באופן אישי הדריך רבים משלוחי הרבי בהתמודדויות עם אתגרים יומיומיים בעבודת השליחות, והיה להם למשען הן בחושי המבורכים, הן בעצותיו החכמות והן בסיוע כספי.

השלגים הפריעו

הרב משה קוטלרסקי ע"ה, נולד בראש חודש סיון תש"ט, להוריו הרה"ת ר' צבי יוסף (הערשל) וזוגתו מרת גולדה קוטלרסקי. אביו היה תלמיד 'תומכי תמימים' בפולין שזכה להינצל מעמק הבכא, דרך שנחאי, עד שהגיע למונטריאול שבקנדה, שם יסד עם עוד קבוצה קטנה של פליטי אירופה סניף של 'תומכי תמימים' בהוראתו ובהדרכתו של הרבי הרי"צ.

במשך השנים עברו הוריו לגור בשכונת 'קראון הייטס'.

הת' משה קוטלרסקי החל את לימודיו בקראון הייטס, ובהמשך עבר ללמוד בישיבה במונטריאול, הישיבה שנוסדה על ידי אביו וחבריו שהגיעו כפליטים, בה למד עד חתונתו.

ככ"ג בכסלו תשל"א התחתן ר' משה עם רעייתו תבלחט"א מרת רבקה, בתו של הרב שניאור זלמן קייזן, רב קהילת 'צמח צדק' בקליבלנד. חתונתם התקיימה ביום שני בשבוע.

ידידים ובני משפחה הציעו לערוך סעודת שבע ברכות עבורם ביום חמישי בלילה במונטריאול כאשר כבר למחרת בבוקר, יום שישי, ישבו לניו יורק כדי להיות בשבת חנוכה בבית חיינו, ולערוך את השבע ברכות בעת ההתוועדות של הרבי.

החתן שאל על כך את הרבי - האם לקבל את ההצעה ולנסוע. "ברצוננו לבוא לכאן על שבת-קודש בחזרה, לעשות השבע ברכות בעת ההתוועדות של כ"ק אד"ש", כתב. הוא הוסיף כי על פי התחזית, אמנם

מדי שבת זכו עשרות אורחים להתארח על שולחנה של משפחת קוטלרסקי בסעודות שבת ויום טוב. אלפי בחורים ואורחים סעדו על שולחנם לאורך עשרות שנים, ומעולם לא אמר אדם 'צר לי המקום'. הכל נהנו משפע רב ומיחם מיוחד בעלי הבית.

עתיד לרדת שלג, אך לא כזה שימנע את תנועת המטוסים.

בתשובה שיצאה, הקיף הרבי את השורה האחרונה מהמילה "ברצוננו" והלאה, וכתב בכתב יד קודשו: "אם כן למה להכנס לכל זה ובניטל וכו', ומסיימים בטוב".

אותו יום שישי היה ה-25 לדצמבר, זאת אומרת שבליילה שלפני הוא 'ניטל'.

משקיבל את תשובתו הברורה של הרבי, נשארו החתן והכלה בניו יורק לסעודת שבע ברכות חלופית שהתקיימה בעיר.

למחרת התברר להם כי במהלך הלילה התחוללה במונטריאול סופת שלגים עזה שהשביתה את שדות התעופה, כך שהזוג לא היה יכול להספיק לחזור לשבת ולהשתתף בהתוועדות של הרבי. והיה לפלא.

באותה שבת, לאחר שהרבי סיים את אמירת המאמר, הסתובב לעבר אב החתן שעמד במקומו הקבוע מאחורי הרבי, וסימן בידו הק': "נו, שבע ברכות...".

התמסרות מוחלטת

בני הזוג קוטלרסקי התיישבו בקראון הייטס, ובנו בה את ביתם לתפארת - בית פתוח של הכנסת אורחים לא רגילה. מדי שבת זכו עשרות אורחים להתארח על שולחנם בסעודות שבת ויום טוב. אלפי בחורים ואורחים סעדו על שולחנם לאורך עשרות שנים, ומעולם לא אמר אדם 'צר לי המקום'. הכל נהנו משפע רב ומיחם מיוחד מצד בעלי הבית.

"עבורי, ילד בן אחת-עשרה, תיצרב לנצח התמונה שלו עומד בערב יום הכיפורים ומשרת כמאה יהודים שישבו לסעודה מפסקת, בהכנסת האורחים המופלאה שנהג בה בשבתות ובחגים", ספד

לו העיתונאי יוסי אליטוב. "תמיד תהיתי כיצד הוא יכול לחייך אל קשה יום, למצוא את המילה הנכונה לנער צעיר מצרפת, ובה בעת למצוא את המסילות לליבם של עשירי תבל, מקושרים ומשפיעים, שהסבו לשלחננו. והכל בפשטות, בקלות. שום דבר לא היה קשה לו".

בבית זה גידלו את תשעת ילדיהם של ברוח של שליחות והתמסרות לרבי מה"מ. למרות נכונותם של הרב קוטלרסקי ורעייתו לצאת לשליחות, הרבי מינה אותו לעבוד ב'מרכז לענייני חינוך' לסייע בפעילות השוטפת. עם השנים היה לאחראי על ייסוד וביסוס עבודת השלוחים, הקמת מוסדות ובתי חב"ד, השגת משאבים כספיים על מנת לפתוח נקודות שליחות חדשות, וכן למלא שליחויות שונות שהוטלו עליו על ידי הרבי.

אפיזודה מופלאה מאותה תקופת בראשית עבודתו במל"ח, סיפר הרב קוטלרסקי לימים, כי בימים ההם שלח ידו גם בענייני שידוכים. בסייעתא דשמיא ראה הצלחה בשידוכים שעשה, ובאותה תקופה עלה בידו 'לסגור' כמה שידוכים באופן הטוב ביותר.

אולם בשלב מסוים אירע שמספר שידוכים בהם עסק, 'נתקעו', ובעקבות זאת עזב את עיסוקו בנושא. היה זה לפלא בעיניו, שלאחר שסגר בהצלחה כמה שידוכים - העסק 'נתקע' ללא הסבר מתקבל על הדעת.

שנים לאחר מכן התברר לו פשר הדבר: אחד מקרוביו היה ביחידות אצל הרבי, והרבי שאל אותו מה בתוכניתו לפעול בנוגע לשידוך של אחד מצאצאיו שעמד אז על הפרק. קרוב המשפחה ענה לרבי, כי בדעתו לפנות אל הרב קוטלרסקי, העוסק בשידוכים, כדי שיטפל בשידוך משפחתי זה.

כשהרבי שמע זאת, פרש את ידיו ואמר בתמיחה: "האם לר' משה יש אפשרות לעסוק גם בענייני שידוכים?"

הרב קוטלרסקי חישב את התקופה בה היה אותו קרוב ביחידות, והתברר לו כי בדיוק באותה העת פסק מלראות הצלחה בעסקי השידוכים שלו...

אכפתיות מכל שליח

העבודה במסגרת ה'מל"ח' לא הייתה פשוטה כלל ועיקר, ואף תובענית. ראש ה'מרכז' הרב חודקוב, דחק בו כל הזמן לפתח את הפעילות אך מבלי להתפשר על כללי העבודה הברורים בכל הקשור לעבודה בפרדס חב"ד.

מרכזיים בהתפתחותם של שלוחי המלך ברחבי העולם.

בזכות נאומיו הסוחפים והחזון שלו, גייס אישית מאות מיליוני דולרים לאורך השנים לפרויקטים של חינוך יהודי, של עזרה לנזקקים ובניית מרכזים קהילתיים ברחבי העולם.

השפעתו של הרב קוטלרסקי לא הוגבלה לתפקידיו הפורמליים. הוא היה חבר אישי ומדריך לאלפים ברחבי העולם. הוא היה ידוע בנכונותו לסייע לכל מי שזקוק לעזרה, בכל שעות היום והלילה, והעניק סיוע כספי או רפואי בעיתות חירום לאנשים רבים.

כבר בשנים הראשונות לפעילותו, החל לנסוע לקהילות יהודיות מרוחקות במטרה לתכנן הקמת מרכזי חב"ד חדשים. מאמציו חידשו את התשתית היהודית ברחבי העולם, כולל ברית המועצות לשעבר, המזרח הרחוק והאיים הקריביים.

הרב קוטלרסקי היה סוג של "אבא" של הרבה שלוחים בעולם, גר בברוקלין אבל חי בעיקר במטוסים. שום דבר לא היה קטן מדי. אבל שום דבר גם לא היה גדול מדי - חלומות ענק הוגשמו בזכותו.

הוא מצידו, תמיד המליץ טוב עליהם בפני הרבי, וביקש את ברכתו הק' עבורם. כך למשל, לאחר אחד ממסעותיו בשלהי מר-חשוון תנש"א, כתב דו"ח מפורט על הנסיעה ועל השלוחים שפגש. בין השאר ציין את אותם שלוחים השולחים את ילדיהם למוסדות חינוך מרוחקים, ועם זאת מעולם לא שמע מפייהם תלונה על הקרבה זו, וכי הם עושים זאת מתוך שמחה וטוב לבב. הוא ביקש אפוא ברכה

הוא מצידו, תמיד המליץ טוב עליהם בפני הרבי, וביקש את ברכתו הק' עבורם. כך למשל, לאחר אחד ממסעותיו בשלהי מר-חשוון תנש"א, כתב דו"ח מפורט על הנסיעה ועל השלוחים שפגש. בין השאר ציין את אותם שלוחים השולחים את ילדיהם למוסדות חינוך מרוחקים, ועם זאת מעולם לא שמע מפייהם תלונה על הקרבה זו...

חרישה און זריעה, און אלע ל"ט מלאכות, ביז מ'קומט צו די מליון דולאר"..." [= אסור לשכוח, אשר צריכה להיות חרישה וזריעה, וכל כל ל"ט המלאכות, עד שמשגיגים את מליון הדולר].

דומה כי מלאכתו, מלאכת שמים, אכן הייתה זרועה בקשיים רבים, אך הוא הפעיל את כל כוחותיו וכשרונותיו כדי לסייע לשלוחים בעבודתם.

עם השנים מצא מסילות לליבם של אילי הון ושועי עולם, והפך אותם לתומכים

דוגמה לקושי של אותם ימי בראשית סיפר בעצמו כעבור שנים, כי זמן מה לאחר שהחל את עבודתו במל"ח, הוצעה לו תרומה בגובה מיליון דולר עבור 'מרכז לענייני חינוך' על ידי אחת מקרנות הצדקה הגדולות בארצות הברית, לצורכי הרחבת הפעילות של ליובאוויטש.

ר' משה, שכאמור היה רק בתחילת דרכו, שמח ביותר על הסכום המובטח, ועדכן על כך את הרב חודקוב אודות התרומה הגדולה הממשמשת ובאה.

במקביל התבקש על ידי הנהלת הקרן להכין חוזה מפורט בין המל"ח ובין הנהלת הקרן.

במהלך הכנת המסמכים, הבהירה הנהלת הקרן כי בתרומות בסדר גודל כזה, הנוהל אצלם שהם מבקשים לקבל דיווח מפורט של חשבונות הבנק של הארגון מקבל התרומה, וכן לקבל את פירוט חשבונות הבנק של נשיא הארגון, לוודא שהכל חוקי בהתנהלותו, ובנוסף, הם מבקשים גם פגישה עם נשיא הארגון להתרשם ממהימנותו ומיושרו.

הרב קוטלרסקי לא העלה לרגע אחד להיענות לבקשות אלו. הוא הפסיק את המו"מ עם הנהלת הקרן, ודיווח לרב חודקוב על התרומה שהתבטלה.

כעבור זמן קצר נקרא להיכנס אל הרבי ליחידות בקודש פנימה. הרבי ביקש שייכנס לפני המועד בו אמורה היה להתחיל קבלת האנשים ליחידות.

באותה יחידות הרבי דיבר אתו במאור פנים ובקירוב גדול, ועודדו להמשך הפעילות. בין הדברים אמר לו הרבי, "מ'טאר ניט פארגעסען אז ס'דארף זיין

הרבי מנקש לראות את הכפתורים

לא נוגע מה אתה חושב, ומה אתה לא חושב. האם שלחת לרבי מה שעשית?

קצת הבין שיש דברים בגו, והידיעה על דבר הכפתורים שעשה יחד עם חברו, הגיעה איכשהו אל הרבי, ולכן הרב חודקוב אמר את מה שאמר.

היה זה בשעה 2 בצהריים של יום ראשון. המזכיר סיים את דבריו ואמר כי עליו לחזור למשרדו בשעה 3:10, לפני שהרבי ייכנס לתפילת המנחה, והוא מעוניין לקבל 'כפתור' כדי שיוכל להכניס זאת אל הרבי עוד באותו יום.

נרעש כולו פנה קוטלרסקי אל ראש הישיבה הרה"ח ר' אייזיק שוויי ע"ה, כדי להיוועץ בו מה וכיצד עליו לעשות. ר' אייזיק היה ראש ישיבה נערץ ואהוב על תלמידיו, הוא היווה להם אוזן קשבת בכל עת.

לאחר ששקל בכובד ראש וברר את המילים, הציע שאין זו הדרך המתאימה לכתוב לרבי התנצלות או הסברה על הדרישה והשאלה שהעביר הרב חודקוב, אלא הדרך הישרה היא לכתוב מכתב, אליו יצורפו ה'כפתורים'. תוכן המכתב יהיה שמצורף בזה ה'כפתור' שהכינו כמה תמימים לחיזוק מבצע תפילין במונטריאול, ושואלים דעת הרבי - האם כדאי לעשות עוד עותקים מהם, ואם כן לעשות, האם יש לעשות איזה שינוי בתוכן או בצורה.

ואכן, הרב קוטלרסקי כתב לרבי תוך שהוא מסיים שהוא מקווה שיגרום בכך נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

לפני תפילת מנחה, מסר את המכתב ואת הכפתורים לרב חודקוב על מנת להכניס אותם אל הקודש פנימה.

מיד לאחר תפילת המנחה, נכנס הרב חודקוב אל הרבי, וכעבור זמן קצר יצא משם כאשר חיוך רחב נסוך על פניו. בידו הייתה תשובה שרשם הרבי בכתב יד קדשו: על יד השאלה 'האם לעשות עוד מהם' - מתח הרבי קו על המילה 'האם', כך שנשארה ההוראה 'לעשות עוד מהם'. כמו כן מתח קו תחת מילים אלו, כדי להדגיש שרצונו שיעשו עוד העתקים רבים מ'כפתורים' אלו.

על יד השאלה 'אם יש איזה שינוי שכ"ק אד"ש חושב בזה', עשה הרבי תיקון על המילה 'אם' והפך אותה ל'אין', וכן העביר קו על המילים 'יש איזה' - כך שנשארה ההוראה 'אין שינוי'.

לצד זאת הוסיף בכתב יד קדשו "ובפרט שכבר הורגלו בכזה, רק יצינו כתובת לאן יכולים לפנות לאינפורמציה וכיו"ב".

בשורה האחרונה בה נכתב 'ואקווה שיגרום נח"ר לכ"ק אד"ש', עשה הרבי תיקון על המילה 'שיגרום', והפך זאת ל'וגרם' והוסיף על זה עוד כמה תיבות, כך שהמענה על זה היה 'וגרם נחת רוח רב לכ"ק אד"ש במאוד, אזכיר עה"צ".

לאחר תשובה זו, הודפסו מדבקות, שצורפו לכל הכפתורים, עם האינפורמציה ליצירת קשר. כמו כן הדפיסו חוברת מיוחדת עם הברכות וקריאת שמע, ומידע על מצוות תפילין.

היה זה בתקופה שלאחר מלחמת ששת הימים, כאשר הרבי יצא בתנופה חדשה של 'מבצעים' ובייחוד במבצע תפילין.

אנ"ש ותלמידי התמימים בעולם פעלו לפתח ולבסס מבצע זה, כשהרבי מעודד פעילות מיוחדת זו.

בחורף תשכ"ח, שהו התמימים משה קוטלרסקי וידידו מנחם מענדל ליפסקר (כיום שליח בדרום אפריקה) ברחובה של עיר במונטריאול. הייתה זו תקופת בחירות לראשות הממשלה בקנדה, ופעילים פוליטיים חילקו כרזות ו'כפתורים' המעודדים את האזרחים לבחור במועמד מסוים, כפי שמקובל היה במערכות בחירות בשנים ההן.

שני התמימים חשבו מיד איך ניתן לתרגם את מה שראו למבצע תפילין... לאחר מחשבה קצרה החליטו להפיק רעיון דומה עבור המבצע של הרבי.

הם מצאו את מספר הטלפון של המפעל שייצר סמלים אלו, וביקשו להזמין 50 סמלים עם כיתוב שונה. האיש מעבר לקו הסביר שהוא לא שומע הצעות בפחות ממאתיים יחידות. "בסדר, תעשה לנו מאתיים יחידות, אבל במחיר של 50...", הגיבו.

תוך כדי דיבור, הגו במוחם את הסלוגן החדש "אני מניח תפילין, האם אתה הנחת?" (I put on Tefillin, do you?), והכתירו זאת לאותו גוי דרך הטלפון.

כשהלכו לקחת את ה'כפתורים', חשכו עיניהם. בעל המפעל שלא היה לו מושג על מה הם מדברים כתב 'תפילין' במקום 'תפילין'... הם הורו לו לתקן ולכתוב מחדש את הנוסח. בהזמנות זו הוסיפו עוד שתי מילים. הסלוגן החדש נשמע כך: "אני ב"ה הנחתי תפילין היום, האם גם אתה הנחת? (I put on B"H Tefillin today, did you?)

לקראת יו"ד שבט אותה שנה נסע הת' משה קוטלרסקי יחד עם כל תלמידי הישיבה ממונטריאול לשהות בחצרות קודשינו ביום קבלת הנשיאות, כך שכל הסיפור עם הכפתורים של מבצע תפילין נדחק בין שאר הנושאים שהיו על סדר יומם.

ביום ראשון נקרא קוטלרסקי אל חדרו של הרב חודקוב שהתחיל לברר אצלו "דו האסט געמאכט א צאצקע פאר מבצע תפילין?" [האם עשית צעצוע עבור מבצע תפילין].

לאחר שניסה להתחמק ולהשיב שזה שום דבר וכו', אמר לו הרב חודקוב במעין גערה "אין וועלכן תומכי תמימים האט מען דיר אויסגעלערענט באהאלטן זאכן פון רבי'ן?", [באיזה תומכי תמימים לימדו אותך להסתיר דברים מהרבי?]. כך

השיחה התנהלה הלך וחזור שוב ושוב, לאחר שקוטלרסקי ניסה להמעיט בערך העניין ולהסביר שהם עשו משהו קטן ולא חשבו שיש בזה משהו משמעותי. אולם הרב חודקוב דחק

"ס'איז ניט נוגע וואס דו טראכסט יע אדער דו טראכסט ניט, האסטו אריין געשיקט צום רבין וואס דו האסט געטאן?" [זה

להמשיך בגאון את תפקידם בשליחות הרבי.

"הגיע לכאן לביקור קצר הרב משה קוטלרסקי.. וראה את הישיבה", כתב הרב חיים בנימיני, שליח הרבי בפטרופוליס

הנמצאים במקומות רחוקים ונידחים, הפיחו בהם רוח של תקווה ועידוד להמשיך את פעילותם. כמו מים קרים על נפש צמאה במדבר, היה מגיע אליהם, מתוועד עם, בודק את מחסורם ומעודד אותם

שהשלוחים יראו הצלחה רבה ומופלגה בחינוך ילדיהם, ושיזכו שילדיהם יצאו בשליחות. הרבי הגיב על כך "יהא בהצלחה רבה מאד מאד". ביקוריו אלו אצל השלוחים, בפרט אלו

שבברזיל, בחודש אייר תשמ"ה. הוא התפלל מנחה בבית המדרש וזה גרם לו וגם לנו להתרגשות וגם להתעוררות. הוא הביע התפעלותו על התנהגות התלמידים, ואנו קיבלנו עידוד שבהשגחה פרטית מגיע אלינו מישהו מהמרכז שמוסיף לנו ומעורר אותנו להמשך העבודה."

"ומה טוב היה, אם כל מי שבא לברזיל בשליחות כלשהי הקשורה עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, ה' מגיע לכאן וה' מתוועד או לכל הפחות מעורר אותנו שנמצאים באמצע היער וכו'."

לא רק השלוחים - אלפים רבים של יהודים, לא יודעים כי הם חבים את חייהם הרוחניים לר' משה, כמו למשל פליטים יהודים מאוקראינה, סטודנטים מלונדון ונערי בר מצווה משדרות או מאוסטרליה, ואלפי תלמידים בוגרים העוסקים מדי יום בלימוד תורה במסגרת כוללים מיוחדים - והם כולם אינן להם מושג מי המנוע שדאג להם בכל לבו.

לאורך השנים זכה לקבל יחס מיוחד מהרבי בזכות תפקידו זה, אם זה בהתוועדויות ואם במעמדי חלוקת הדולרים השונים כאשר היה עובר והרבי העניק לו דולרים נוספים באמרו **"פאר אלע שלוחים"** (עבור כל השלוחים), או **"הצלחה פאר אלע נסיעות"** (עבור כל הנסיעות).

הרב קוטלרסקי הצליח להקים הרבה נקודות אור של ליובאוויטש בעולם בתושייה עצומה ובמסירות נפש, כשהוא מקפץ מטרמינל למשנהו ומדלג בין ארצות ורק לעיתים פוגש את זוגתו, אשת החינוך הרבנית רבקה לאוי"ט, ואת תשעת ילדיו. אין מקום בגלובוס שלא הצית בו את הלפיד. אחריו, המשיכו השלוחים והמרכזים שהקים את המסע, וצברו רבבות מתקרבים ובעלי תשובה.

הייתה בו יכולת נדירה לעמוד מאחורי מערכות גדולות שבנה מאפס. ועם זאת, לתת לכל שליח את מקומו ולהביא לידי ביטוי כישרונות חבויים. אין יבשת שלא דרך בה ואין עיר בעולם שלא הכיר. בכל מקום ידע לשתול את האנשים הנכונים. הוא פעל בהדרכתו הצמודה של המשלח, באמנות דיפלומטית ובתושייה נדירה, אך תוך התבטלות מוחלטת לרבי מה"מ.

ר' משה היה המנחה והמנווט שניצח ביד רמה על כינוסי השלוחים והשלוחות מידי שנה. פס הקול שלו היה הטון שליווה את הכינוס מהרגע הראשון ולאורך כל ימיו ולילותיו. בנאומיו שחלקם היו חוצבי להבות, הפיח רוח של עידוד ומרץ בקרב השלוחים להמשיך את עבודתם בגאון

ולתפארת מתוך התקשרות וביטול מוחלט למשלח.

רבים אולי חשבו כי תפקידו הבכיר הנו 'נוצץ', אבל באמת, התעסקותו עם השלוחים לאורך ימות השנה, הייתה עבודה אפרורית שלא פעם דרשה סבלנות אדירה כדי לפתור בעיות של שלוחים, וכשהיה צריך - גם לגשר ביניהם. שלוחים רבים יודעים לספר כיצד ר' משה היה טורח ומגיע אליהם, לעתים לימים ואף לשבועות, כדי לגשר ולפשר, על מנת שכל אחד יידע ויכיר את תחום האחריות שלו. גם בשנים האחרונות, כל שליח, ולו צעיר, כשהיתה לו בעיה עם שליח אחר באיזור

**בתושייה עצומה ובמסירות נפש,
כשהוא מקפץ מטרמינל למשנהו
ומדלג בין ארצות ורק לעיתים
נרירות פוגש את זוגתו, אשת
החינוך הרבנית רבקה לאוי"ט,
ואת תשעת ילדיו. אין מקום
בגלובוס שלא הצית בו את הלפיד.**

"הערב זה יום ההולדת של הרבי שלנו"

לאחר שכוּבד לומר את הברכות תחת החופה, רצה הרב קוטלרסקי לשוב לקראון הייטס, מפאת השעה המאוחרת, אולם החתן התחנן לפניו שישאר עמם לשמחת החתונה עצמה, לפחות עד אחרי הריקוד. בערך בשעה 12 בלילה, שם הרב קוטלרסקי לבו לכך שהאורחים כולם מוזגים שמפניה בכוסות מיוחדים, האולם הוחשך והקהל התבקש לשבת.

לפתע החלה התזמורת לנגן את מנגינת 'יום הולדת שמח' המקובלת, תוך שאלומת אש מאירה עוגה ענקית שהוכנסה למקום על גבי שולחן מיוחד. על העוגה היו 88 נרות צבעוניים, עם הכיתוב באנגלית "יום הולדת שמח לרבי מליובאוויטש"... החתן הנרגש לקח את המיקרופון והסביר לקהל החוגגים, כי "הערב זה יום ההולדת של הרבי שלנו". לאחר מכן כולם אמרו 'לחיים' מיוחד לזכותו ולכבודו של הרבי...

הרב קוטלרסקי שהיה נרגש כולו למראה שנגלה מולו, התבקש לשאת דברים. הוא אמר כי הרבי מעודד מאוד את מי שרוצה להעניק לו מתנה ליום ההולדת, לתת זאת בדמות 'מתנה רוחנית'. לכן הוא מציע שהגברים יקחו על עצמם להתחיל להניח תפילין מידי יום חול, והנשים תקבלנה על עצמן להדליק נרות שבת קודש לכבודו של בעל יום ההולדת.

כשחזר משמחת החתונה לקראון הייטס, התיישב לכתוב דו"ח מפורט מכל מהלך האירוע, מקידוש שם ליובאוויטש שהיה וכו'. לאחר מכן סר לביתו של הרבי על מנת למסור את הדו"ח.

לפני תחילת שחרית של יום שלישי - יום הבהיר י"א ניסן בשעה 9:30 - נראה המשב"ק הרב שלום גאזנבורג מחפש את הרב קוטלרסקי. כשראה אותו אמר "יש לי משהו עבורך", ומסר לו את המענה המיוחד של הרבי שהתקבל על הדו"ח.

בשורה בה כתב כי "באמצע הסעודה להפתעתי הביאו 'ביירטדאי קייק' עם נרות וכל העם עמד ואמרו שהערב הוא היום הולדת", הקיף הרבי את המילים 'עם נרות' והורה בחץ להערה בכתב יד קודשו:

"הערה כללית בזה, אומרים שבקצתם חשש של חלב, וק"ל". מתחת לשורה בה חתם הרב קוטלרסקי את שמו כתב הרבי: **"כן יבשר טוב תמיד כל הימים ובהוספה".**

הערה זו, רשם הרבי בעיצומו של יום הבהיר י"א ניסן, עוד לפני תפילת שחרית...

במשך השנים, פעל הרב קוטלרסקי רבות להתחיל לבסס את בתי חב"ד בארצות המזרח. אחת המשפחות הנכבדות, מהתומכות העיקריות בראשית הפעילות, הייתה משפחת קשאני. הם היו מיוצאי איראן, יהודים אמידים מאוד, ומחמת עסקיהם במזרח, היו מהראשונים לממן ולתמוך בפעילות חב"ד בתאילנד.

(מעניין לציין שהרבי הקפיד שלא לקרוא לזה 'המזרח הרחוק' כפי המקובל בלשון העולם. באי אלו פעמים שעבר הרב קוטלרסקי עם מר קשאני בחלוקת הדולרים, אמר הרבי: 'הקב"ה יעזור שיהיה לך הצלחה רבה, ובמיוחד במזרח שהוא לא קרוב. זה נקרא בלשון העם, מקום שאינו קרוב'. 'מזרח הרחוק').

כאשר האח הגדול מר יצחק בא יצחק בקשרי השידוכין בשעה טובה ומוצלחת, מועד החתונה נקבע ליום שני בערב, אור ליום הבהיר י"א בניסן תשמ"ח.

כאשר בני המשפחה הפצירו ברב קוטלרסקי שיכבד אותם במהלך השמחה, השיב שיום זה הוא יום מיוחד עבורו, זהו יום הולדתו של הרבי, ולכן אף שכנראה לא תתקיים התוועדות (היה זה כחודש וחצי לאחר פטירתה של הרבנית חיה מושקא), ככל הנראה תהיה שיחת קודש מיוחדת, והוא לא יכול להחמיץ זאת בשום אופן. אולם הרב קוטלרסקי הודיע כי הוא יגיע בהמשך הלילה, לשמחת החתונה עצמה, אך לא לחופה.

בליל י"א ניסן, ניגשו כמה מזקני אנ"ש לברך את הרבי בשם כלל החסידים וכו'. הרבי השיב בדברי ברכה קצרים, ולאחר תפלת ערבית החל הרבי באמירת שיחה. מיד לאחר סיום אמירת השיחה חילק הרבי שטרות דולר לצדקה.

הרב קוטלרסקי היה מהראשונים שקיבלו את הדולר לצדקה, ומיד יצא בדרכו ללונג איילנד, שם התקיימה החתונה. כאשר הגיע לאולם, הורו מחוגי השעון על השעה 10 בלילה. כשניסה לברר אצל הראשון שפגש מתי התקיימה החופה, נדהם לשמוע ש"החופה עדיין לא התקיימה, משום שמחכים לרב שיגיע מברוקלין".

הרב שערך את החופה, בן הקהילה, פתח את החופה ואמר "איני יודע במה זכיתם בזכות הגדולה, שקיבלתם מכתב ברכה למזל טוב, מהמנהיג היהודי החשוב ביותר בעולם כולו, הוא הרבי מליובאוויטש". ומיד הזמין את הרב קוטלרסקי לקרוא את נוסח המכתב שהתקבל מהרבי. הקהל כולו שמנה יותר מ-800 איש, הגיב בתשואות רמות.

שלו, ידע כי ברגע שיפנה לר' משה הוא יעזוב הכל ויסייע לו.

בשארית כוחותיי כתב אימייל לאחר התורמים

בשנים האחרונות אף עמד בראש המוסדות שיסד וטיפח במשך השנים, כמו 'חב"ד בקמפוס' - ארגון הפועל ביותר מ-230 קמפוסים של מוסדות אקדמיים

היו קרובים לליבו במיוחד: 'חב"ד לנוער סיטי', שלוחה של הארגון העולמי שהוא גידל ופיתח ועמל עליו בעשור האחרון, וכן הארגון 'חב"ד בקמפוס ישראל', ספד לו הרב משה שילת, מייסד ומנהל ארגונים אלה. "הוא הכיר טוב וסייע רבות לפעולות שלנו, והיה מעריך שלהן.

"כמעט לא היתה פעם שהגעתי לחצרות קודשנו ולא נפגשנו. תמיד חיוני, תמיד עם מילה טובה על השליחות.

"בי"א ניסן לפני חודש וחצי ביקרתי

ברחבי העולם, והמכון ללימודי יהדות רוהר (JLI), המספק תוכניות לימודים יהודיים למבוגרים.

הוא גם ייסד את "מרכז 302", המספקת תוכניות ותשתיות מיוחדות למרכזי חב"ד, והשיק תוכניות מפתח באלפי מקומות כגון רשת חב"ד לנוער (CTeen), חב"ד לצעירים מקצועיים (Chabad Young Professionals), חב"ד בקהילה (Chabad on Call) ועוד.

"שני הארגונים שלנו בארץ ישראל

אותו בביתו בפעם האחרונה, וכשיצאתי זלגו עיניי דמעות. הבנתי כי זו הפעם האחרונה שאני מבקר אותו. אך בקושי הצליח לדבר, אבל הראה לי בטלפון וושלו איך שכתב אימייל לאחד התורמים הגדולים בו מבקשו שיעזור לנו עם 4 בניינים חדשים בקמפוסים שיבנו בשנתיים הקרובות, בקשה שביקשתי ממנו חודש קודם כשעוד לא ידעתי בדיוק מה מצבו. "באותה הזדמנות הראה לי תמונה בה הוא נראה עומד מול הרבי שמושיט לו חבילת מצות גדולה, וידי הרבי וידיו אוחזים במצות, והעיניים עין בעין ממש. "זה נותן לי את הכוח", אמר לי".

צריך להביא את המשיח

לאורך השנים סבל מבעיות בריאותיות, אבל המשיך, כל עוד נשמה בקרבו, לפעול ולעשות. הרי "צריך להביא את המשיח". בשלוש השנים האחרונות התמודד הרב קוטלרסקי בגבורה עם המחלה הקשה; אולם גם ממיטתו בבית הרפואה, קידם תוכניות חינוכיות וסייע רבות לשלוחים. עבודתו הבלתי נלאית נגעה בחייהם של רבות יהודים.

באחד החודשים האחרונים לחייו, כשנאבק במחלתו, התבטא ואמר: "הפסקתי זה מכבר להתנהל לפי תכתיבים רפואיים. כל רגע שמעניק לי הקב"ה, מוקדש לטובת השלוחים. הזמן איננו שלי. את התפקיד שקיבלתי מהרבי, אשיב כשאומר לרבי: 'עשיתי כל מה שיכולתי במצוותך, לתקן את העולם ולהביא את הגאולה'".

ביום שלישי, ז'ך באייר, השיב את נשמתו לבוראה בביתו כשהוא מוקף בבני משפחתו, ימים ספורים לפני יום הולדתו ה-75.

המוני תושבי 'קראון הייטס' לצד שלוחים רבים שהגיעו מרחבי ארה"ב, ולא רק, ליווהו בדרכו האחרונה שיצאה מחזית בית חיינו 770 - אליו היה דבוק וקשור כל ימי חייו, ומבניין המשרדים הסמוך של 'המרכז לענייני חינוך', שם בקומה הראשונה מצויה לשכתו שהיתה פתוחה לכל אחד בכל ענין. הוא נטמן בבית החיים ע"ש מונטיפיורי בקווינס.

הותיר אחריו את רעייתו מרת רבקה שתחי', ואת ילדיו: השלוחה מרת חנה וולוביק - פייבטאונס, ניו יורק. הרב מאיר קוטלרסקי - בוקה ראטון, פלורידה. השלוחה מרת שרה בנימינסון - גלנוויץ, אילינוי. השלוחה מרת נחמה גרינברג - ויסטה, קליפורניה. הרב מנחם מענדל קוטלרסקי - קראון הייטס, ניו

יורק. השליח הרב ישראל - לאפייאט היל, פנסילבניה. הרב לוי יצחק - איסט פלטבוש, ניו יורק. השליח הרב יעקב דוד - שיקגו, אילינוי. השלוחה מרת גאלדא פערלשטיין - גיינזוויל, וירג'יניה. נכדים ונינים רבים.

"הרב קוטלרסקי הותיר אחריו עוד 'יתומים' רוחניים רבים, שהם אפילו אינם יודעים", כתבה העיתונאית סיוון רהב מאיר. "רוב מי שהרב קוטלרסקי השפיע על חייו - כלל לא יודע מי הוא היה. כי כל מי שהושפע מאיזשהו בית חב"ד בעולם בעשרות השנים האחרונות - חייב לו תודה אישית..."

**באחר החודשים האחרונים לחייו,
כשנאבק במחלתו, התבטא ואמר:
"הפסקתי זה מכבר להתנהל
לפי תכתיבים רפואיים. כל רגע
שמעניק לי הקב"ה, מוקדש
לשוכת השלוחים. הזמן איננו
שלי".**